

"La dessalinització, l'ús d'aigües regenerades o la recuperació dels pous són l'única via per aconseguir noves aportacions d'aigua"

Francesc Baltasar,
 Conseller de Medi Ambient i Habitatge

Francesc Baltasar i Albesa va néixer a Barcelona el 1949 i és llicenciat en Periodisme i membre del partit Iniciativa per Catalunya Verds.

Alcalde històric de Sant Feliu de Llobregat, Baltasar va estar al capdavant d'aquesta ciutat del Baix Llobregat des de les primeres eleccions el 1979 fins a l'any 2000.

Actualment, és el Conseller de Medi Ambient i Habitatge, càrrec que ocupa des de l'abril del 2006 quan va substituir el també ecologista Salvador Milà.

Es podria dir que l'acció més emblemàtica de la seva gestió fins al moment és la del Pacte Nacional per a l'Habitatge. Expliqui'm què suposarà l'aplicació del Pacte per als municipis?

El Pacte dona un important protagonisme als municipis com a primers receptors de les problemàtiques associades a l'accés a l'habitatge: reconeix el paper fonamental dels municipis i ratifica totes les seves competències. En aquest sentit, també genera instruments de suport i, fins i tot, anuncia la creació de nous fons de finançament perquè puguin desenvolupar les seves competències en aquesta matèria.

Un dels punts polèmics del Pacte és el referent al de la solidaritat urbana, que preveu sancionar quinquenalment els municipis que no assoleixin els paràmetres previstos per a què en un període de 20 anys el 15% dels habitatges

siguin socials. Creu que aquesta previsió podrà ser assumida per igual per tots els municipis del país?

La Llei del dret a l'habitatge ha previst diversos mecanismes per tal que els municipis puguin assolir l'objectiu de la solidaritat urbana: considera les circumstàncies pròpies de cada municipi i dona la possibilitat als municipis petits de mancomunar-se per aconseguir els objectius fixats sempre i quan la nova aportació d'habitatges amb protecció oficial resti repartida de manera equivalent entre tots. D'altra banda, el Govern pot modificar els percentatges establerts per a determinats municipis, atenent les circumstàncies locals marcades pel Pla territorial sectorial d'habitatge.

Una altra de les decisions que s'han pres darrerament és la de l'aprovació del Decret-Llei 1/20007, amb el qual es dona via lliure a l'Incasol per establir les

anomenades àrees residencials estratègiques sense que sigui necessari l'acord amb els ajuntaments. Aquesta mesura no envaeix competències pròpies de l'autonomia local?

Com no podia ser d'una altra manera, l'establiment i delimitació de les àrees residencials estratègiques (ARE) s'ha de fer i s'està fent amb el consens dels ajuntaments. I, de fet, després d'una primera impressió de manca de respecte a l'autonomia municipal, avui, són molts els ajuntaments que estan acceptant les propostes, o, fins i tot, que les proposen directament. I això és degut, d'una banda, al convenciment creixent de la necessitat d'habitatge protegit a gairebé tot el territori de Catalunya, i, d'altra banda, a la constatació que la declaració d'Àrea Residencial Estratègica, és en molts casos favorable per a un conjunt d'interessos municipals,

no només d'habitatge, sinó també d'equipaments i d'infraestructures bàsiques. Els treballs que estan portant a terme els departaments de PTOPI i de Medi Ambient i Habitatge i les negociacions amb els responsables municipals, apunten a una delimitació potencial de 80 ARE amb un total de 76.000 habitatges, el 50% dels quals (38.000) seran protegits. Actualment, ja hi ha acord per desenvolupar 50 d'aquestes ARE.

Un dels ens més importants que depenen del Departament és l'ACA. L'Agència ha travessat un període difícil i això ha endarrerit l'execució de programes com el PSARU 2005. En quina situació es troba la construcció de les depuradores previstes en el Programa?

L'Agència no ha travessat cap període difícil, sinó que ha abocat molts esforços per tirar endavant les infraestructures del pla de sanejament. Cal recordar que Catalunya disposa actualment de més de 350 depuradores, que donen servei a totes les gran ciutats i poblacions de més de 20.000 habitants i que sanegen les aigües de gairebé el 90% de la població de Catalunya. I el més important, és que moltes d'elles ja s'han renovat i ampliat per atendre les noves necessitats. El que ens queda per executar és el sanejament dels municipis de menys de 2.000 habitants fins arribar a les 1.544 depuradores previstes en el PSARU en l'horitzó del 2014. El problema és que el sistema de finançament actual és insostenible, perquè només amb els costos d'explotació de les instal·lacions existents ja ens mengem el 70% dels ingressos del cànon de l'aigua. Per això hem encetat un debat amb tots els agents i usuaris implicats en la gestió de l'aigua, incloses les administracions competents, per decidir quin ha de ser el model de finançament.

Aquest ha estat un any nefast en pluges i ara mateix ens trobem en una situació on la mitjana dels nostres pantans està al voltant del 30% de la seva capacitat. Està garantit el subministrament d'aigua per a tots els municipis?

La garantia de disponibilitat d'aigua al nostre país és avui fràgil i apressant a causa dels reiterats episodis de sequera que s'han anat produint en els darrers 14 anys i ho és també com a conseqüència de la manca de planificació i d'inversions que durant els darrers 20-25 anys no han permès

cap aportació de nous recursos a la Catalunya seca (Regió Metropolitana) on, cal recordar-ho, es concentra més del 90% de la població, ni tampoc al conjunt d'un territori en el qual la població ha augmentat en més de 2 milions d'habitants al llarg d'aquest període. Això ha comportat un dèficit estructural que avui es veu agreujat per causa de la sequera i que requereix, a curt termini, mesures paliatives per garantir l'ús prioritari que, d'acord amb la Llei d'aigües, és l'abastament domèstic.

Quines mesures té previstes el Govern per tal de solucionar el problema de l'abastament d'aigua de cara als propers anys?

L'actuació decidida del Govern en favor d'actuacions autònomes, fiables i immediates, com ara la dessalinització, l'ús de les aigües regenerades, la flexibilització de les xarxes o la recuperació de pous abandonats, és l'única via d'aconseguir noves aportacions d'aigua en un termini prou ràpid i sense dependència de l'exterior. La dessalinitzadora de Barcelona i l'ampliació de la de la Tordera, la construcció d'un tercer centre de dessalinització a la costa sud prevista pel 2011 (Cunit), la segona ampliació de la Tordera, juntament amb la resta de mesures del pla d'infraestructures del cycle de l'aigua i que aporten també nous recursos a través de la millora de la qualitat, la regeneració, la reutilització i la

flexibilització de les xarxes, permetran en menys de 3 anys garantir per fi la disponibilitat d'aigua per a l'abastament amb una aportació addicional de 160 hm³/any abans del 2012, i de més 200 hm³/any abans del 2015.

No voldria acabar sense preguntar-li per una qüestió que preocupa els Consells Comarcals. Es tracta del cost econòmic que per a molts d'ells suposa el manteniment dels animals que s'acumulen als centres d'adopció per l'aplicació de la normativa de tinença d'animals domèstics. Què caldria fer per a pal·liar aquesta situació?

La prohibició de sacrificar els gats i gossos als centres de recollida es va establir en una llei del 2003 modificada el 2006, quan es van introduir millores significatives per assegurar una tinença responsable i la creació de línies d'ajuts als ens locals. Aquests estan destinats no només a la construcció o ampliació dels centres d'acollida d'animals, sinó també al seu manteniment, al control de colònies de gats i a la identificació amb microxip i a l'esterilització. Precisament, per pal·liar aquesta situació el que cal fer és aplicar de forma integral la normativa vigent sobre protecció dels animals, que proporciona moltes eines per fomentar la tinença responsable i l'adopció, lluitar contra l'abandonament i, per tant, disminuir el nombre d'animals en els centres.